

Največji slovenski dnevnik
- v Zedinjenih državah -
Velja za vse leto ... \$3.50
Za pol leta \$2.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily
in the United States
Issued every day except Sunday
and Legal Holidays. -
50,000 Readers

TELEFON: 4637 CORTLANDT.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

NO. 196. — ŠTEV. 196.

NEW YORK, TUESDAY, AUGUST 21, 1917. — TOREK, 21. AVGUSTA, 1917.

VOLUME XXV. — LETNIK XXV.

Glasovi o miru.

V KRATKEM SE BO VRŠILA ZAVEZNIŠKA KONFERENCA, PRI KATERI SE BODO POSVETOVALI ZASTOPNIKI O PAPEŽEVİ NOTI. — IZ WASHINGTONA. — SENATOR JOHNSON ZAHTEVA, NAJ SE VISOKO OBDAČI VSE ONE, KI KUJEJO NEIZMERN. NE DOBIČKE IZ SEDANJE VOJNE.

Washington, D. C., 20. avgusta. — Lord Cecil je danes izjavil, da se bo v kratkem vršila velika konferenca, na kateri naj bi bili zastopani vsi zaveznički.

Državni dpartement pravi, da se bodo pri tej priliki posvetovali zastopniki o papeževih mirovnih pogojih.

Združene države se najbrže ne bodo mogle udeležiti konference, to pa zategadelj ne, ker je premalo časa, da bi mogle poslati v Evropo svoje zastopnike.

Washington, D. C., 20. avgusta. — Senator Owen iz Oklahaome je vložil danes v senatu mirovno resolucijo, ki vsebuje sledeče predloge:

Vstanovi naj se mednarodni konvent, katerega nalog je končati sedanje anarhijo ter vstanoviti mednarodno vlado.

Organizirana mednarodna sila naj stopi na mesto sedanja anarhije.

Na mesto tekmovalnega oboroževanja naj stopi mednarodna armada in mornarica, ki bo premagala nemško vojaško zaroto, katera hoče osvojiti ves svet.

Vsaka dežela naj ima pravico do samovlade.

Morja naj bodo prosta.

Države, ki so brez morja, morajo dobiti pravico — spravljati svoje blago v pristanišča drugih dežel, ne da bi pri tem plačale kako carino.

Mednarodni izvrševalni koncili naj določajo razmerja med narodi.

Stvari naj se mednarodni izvrševalni kabinet, v katerem bodo zastopani vsi narodi.

Mednarodno najvišje sodišče naj rešuje vse spore.

Po sedanjih vojnih naj ima vsaka dežela le toliko vojska, da bo lahko ohranila mir v okrilju svojih meja.

Da se sedanja vojna čimprej konča, naj zaveznički takoj sestavijo načrte za mednarodno vlado.

Nobena država naj ne sklene miru z Nemčijo, dokler ne bo popolnoma uničena nemška vojaška avtokracija.

Nemška vlada hoče skleniti mir in obljuditi svetu vse mogoče stvari.

Tem nemškim obljudbam naj nihče ne verjanje, kajti to je ena onih vojnih zvijač, katerih se je Nemčija že večkrat uspešno poslužila.

Washington, D. C., 20. avgusta. — Danes je bila v senatu večina za to, da se naloži onim, ki imajo od vojnega dobička, velik davek.

Zelo značilen je bil govor senatorja Johnsona, ki je rekpel med drugim tudi sledeče:

— Naša mladina žrtvuje na bojiščih svojo kri in svojo moč, in vsak, kdor le more pomaga, samo tovarnarji in bankirji se z vojno bogate.

Iz Španke.

Kaznjenci v kaznilični se se upri, Mir so napravili, ko je bilo ubitih sedem kaznjencev.

Paris, Francija, 20. avgusta. — Neko poročilo iz Madrida na Associated Press pravi, da se je na vsej Španski penitenciji. Bio pa je potreben, da se je rabila artilerijska proti barikadam, katere so napravili stavkarji v Sabadellu, bližu Barcelone. Ob tej priči so bile porušene štiri hiše, mnogo oseb pa je bilo ubitih in ranjenih. Ubita sta bila tudi dva vojaka, deset pa jih je bilo ranjenih.

Vsi kaznjenci v madridskih ječah so poskušali ubežati. Sopadli so se z vojaki in na vsaki strani je bilo mnogo ubitih in ranjenih. Poroča se, da uporniki po celi Španiji poskušajo ovoboviti jetnike po ječah, kadarkoli pride de kakih cestnih demonstracij.

V Madridu je zopet postal živahnejše življenje. Vozijo že ne kateri avtomobili in poulična železnica. Havas, agentura poroča, da se zaprti stavkarji niso vdelili upora v ječi. Zaprti so namreč ločeno od ostalih kaznjencev. Upor se je pričel v času, ko je bilo družinam dovoljeno obiskati svoje. Stražnikom se je posrečilo pre magati upornike in jih zopet zapreti za zelenze ograje. Vojaštva niso pustili v poslopje. Sedem vojnikov je bilo ubitih.

Edison pri Wilsonu.

Washington, D. C., 20. avgusta. — Slavni iznajdljitelj Thomas A. Edison je danes konferiral z mornarskim tajnikom Danielsom, potem pa je šel v Belo hišo, kjer se je priglasil pri predsedniku Wilsonu. To je prvi Edisonov obisk pri Wilsonu, odkar je bila napovedana vojna Nemčiji.

Edison je z Wilsonom razpravljal o svojih iznajdbah, ki bi se mogle uporabiti pri bojevanju na morju.

Nemci na Kitajskem.

Amoy, Kitajsko, 20. avgusta. — Kitajska vlada je včeraj plačala in odslovila vse nemške uradnike v carinskem uradu. Kaj bo vlada storila s podaniki držav, s katerimi je Kitajska v vojni, se še ni odločilo.

Francoska ofenziva.

Petainova ofenziva pri Verdunu. Francozi zasedli mnogo vasi in mest. — Tisoči ujetnikov.

Pariz, Francija, 20. avgusta. — Velika Petainova zmaga se razvidi iz današnjega vojnega poročila, ki pravi:

Severno od Verduna so naše čete zavzeli na obih straneh Mozele sovražne utrdbe v razdalji 18 kilometrov in po nekaterih krajih dva kilometra globoko. Na levem bregu pa smo zasedli Talou, Champ, Champneuvill, hrib št. 344, Mormont in hrib št. 240.

Stevilo neranjenih ujetnih vojakov presega 4000.

Nemci so v gozdu Avocourt vporzorili zelo hud protinapad, ravno tako tudi na hrib št. 304 in Le Mort Homme, toda artilerijski ogenj jih je povzd odgnal in imeli so zelo velike izgube. Zrakovlje so zelo pripomogli k francoski zmagi, ker so leteli zelo nizko in so napadali nemške zbirajoče čete. Francoski letaleci so izstrelili enajst nemških letal, s protizračnimi topovi pa so spravili naša dva.

Artillerijsko streljanje je prenehalo o pol petih zjutraj in francoske čete so takoj pričele napadati gozd Avocourt in Bezonvau. Ob šestih je bil prvi cilj dosežen in nemški ujetniki so pričeli prihajati.

Ne more se popisati peklensko artilerijsko streljanje, ki je trajalo cele tri dni. Hrib št. 304, Le Mort Homme in obrone Talou so bili popolnoma razlezani. Nemci so bili prisiljeni izprazniti svoje prve zakope, Francozi pa so hiteli od zakopa do zakopa in Nemci so se moralni podajati.

Nasi letaleci so naznajali napredovanje. Bilo je tragično in silno.

Francoški vojaki so dokazali, da nih duh še ni klonil. Navzlie stotinov topov in tisočim strojnim puškam so prodrali pojoč; nih ni moglo zavstaviti.

Na več mestih so Francozi prodri dalje, kot je bilo nameravano.

Berlin, Nemčija, 20. avgusta. — Boj pri Verdunu se razvija nam v prilog. Na zapadni strani Mozele se je sovražniku posrečilo vdri v naš zakope samo v gozdu A. Avocourt in na Le Mort Homme. Drugod so bili vsi napadi odbiti.

Vzhodno od Mozele je bil sovražnik povzd odbit, večkrat pa ga tudi s protinapadom ponatali nazaj. Ker so Francozi napadali v gostih vrstah, so imeli zelo velike izgube.

Artefici.

Washington, D. C., 20. avgusta. — Uradniki tajne službe so artefici takuk nekega mladega moža, ki se je izdajal za sina mornarskega tajnika Danielsa.

Grška neutralnost.

London, Anglija, 20. avgusta. — Med listinami v kraljevem gradu v Atenah so našli tudi Konstantinov odgovor na Viljemovo pismo, v katerem Viljem prosi Konstantina, da se naj pridruži centralnemu zavezniškemu. Prvi, da je bila Kitajska prisiljena prekriti diplomatske zvezne s Nemčijo in Avstrijo, ker je morala spoštovati mednarodno pravo in varovati lastnino in življenje svojih podanikov; zdaj pa je bila prisiljena napovedati vojno ne samo Nemčiji, ampak tudi Avstriji, ker ni bila samo Nemčija, ampak tudi Avstrija, ki je sprejela in odobravala to bojevanje.

V proklamaciji se glasi, da so uničene vse pogodbe in dogovori ter listine med Kitajsko in centralnimi državami. Kitajska vlada pa zatrjuje, da se bo držala nje pogodbe, ki zahteva, da se vodi vojna človečansko; proti koncu pa je zatrjuje, da je šla Kitajska v vojno zato, da se pospeši mir.

“Cesar dobro pozna moje simpatije, kakor tudi moje politično mnenje, ki me vleče na njegovo stran. Navzle temu pa ne morem razumeti, na kak način bi mu mogel koristiti, ako bi mobiliziral armado. Sredozemsko morje je prepuščeno na milost zavezniškega brodovja, ki lahko uniči našo vojno in trgovsko mornarico, zasede naše otroke, in pred vsem lahko prepreči zbiranje moje armade kar se more zgoditi le ob morju, ker primanjkuje železnice. Ker ni mogče, da bi bili na kak način krištni, bi bili še pri tem izbrisani iz zemljevida. Zato sem mnenja, da je naša neutralnost potrebna.”

Zunanji minister Jagow je odgovoril, da cesar spoznava, da mora Grčka ostati neutralna, priporoča pa ji je, da naj doseže kako sporazumevanje z Zofijo in Carigradom.

Požar v brooklynškem pristanišču.

Pri včerajšnjem požaru v brooklynškem pristanišču je bil pomol št. 26 popolnoma uničen; zelo poškodovana sta bila dva velika parnika in kakih deset manjših ladij.

Požar se je pričel zgodil zjutraj in se tako razširil čez cel pomol. Med ladjami je nastala zmeščjava, kajti vsaka je hotela odpluti na odprto morje.

Požar je dosegel svoj višek, ko so zgoreli stebri, h katerim je bil privezan veliki parnik "Baron Jeddburgh". ki je potem plul proti izhodu v hiši skoraj trčil ob nek mimovozeci parnik.

Vsled gestega dima je bilo gorenje zelo težavno. Požar so omejili šele po štirinatem napornem delu. 748 čevljev dolgi pomol je pogorel do tal. Škoda znaša nad milijon dolarjev.

Edison pri Wilsonu.

Washington, D. C., 20. avgusta. — Slavni iznajdljitelj Thomas A. Edison je danes konferiral z mornarskim tajnikom Danielsom, potem pa je šel v Belo hišo, kjer se je priglasil pri predsedniku Wilsonu. To je prvi Edisonov obisk pri Wilsonu, odkar je bila napovedana vojna Nemčiji.

Edison je z Wilsonom razpravljal o svojih iznajdbah, ki bi se mogle uporabiti pri bojevanju na morju.

Nemci na Kitajskem.

Amoy, Kitajsko, 20. avgusta. — Kitajska vlada je včeraj plačala in odslovila vse nemške uradnike v carinskem uradu. Kaj bo vlada storila s podaniki držav, s katerimi je Kitajska v vojni, se še ni odločilo.

AMERIŠKI BRIGADNI GENERAL PEYTON MARCH.

Kitajska.

Kitajska bo v vojni neodvisna od drugih. — V napovedi niso zaveznički omenjeni. — Učolni.

Peking, Kitajsko, 20. avgusta. — Ob napovedi kitajske napovedi vojne Nemčiji in Avstriji, ki stopi v veljavjo ob 10. uru dopoldne 14. avgusta, se ne omenja, da se kitajska republika pridruži zavezničkom. To pomeni, da bo Kitajska vodila vojno neodvisno od ostalih zaveznikov.

Francoški vojaki so dokazali, da nih duh še ni klonil. Navzlie stotinov topov in tisočim strojnim puškam so prodrali pojoč; nih ni moglo zavstaviti.

Napoved vojne ni povzročila žadne posledice, ne v drugih severnih provincijah nikakega razburjanja. Utis je bil zmanjšan, ker je trajalo 24 ur, pričele prodirat proti sovražnički.

Rim, Italija, 20. avgusta. — Ob Julijskih alpah se sovražnička napovedi nista, včeraj zjutraj so laške čete po hudem bombardiranju, ki je trajalo 24 ur, pričele prodirat proti sovražnički.

Severno od Anhova, 7 in pol milijon severno od Gorice, so Lahi potem ko so premagali vse težko, zgradili preko Soče več mestov in cevov, ki so prešle na lev breg reke.

Od Plav do morja, potem ko je Lahij zavzel prvo vrsto zakopov, so popolnoma razlezani. Lahi so bili razstreljeni; brzovjane in telefonike žice raztrgane, vodovodne cevi razdržane. Pred našimi novimi postojankami leži kot velikanski pas kraljestvo smrti.

“Tagblatt” pa piše o tem razburjanju:

“In puščava, žalostna puščava milje dolga; brez grmovja in dreves in brez hiš... Vse je posekano in požgan, drevesa so padala in grmi. Trajalo je mnogo dni, pred no je bilo vse izčiščeno.

V tej zemlji ne sme biti zavjeta in kritja. Sovražnička usta morajo biti suha; žalostjo se morajo obračati njihove oči na studence; pokriti so z zemljo. Ne smejo stati štiri stene, kamor bi se vsedel sovražnik. Vse je izravnano in požgano. Vasi ležijo v razvalinah; cerkev in stolpi ležijo zrušeni ob cestah.

Vse to je bilo storjeno v ozemljju, čez katero je moraliti francoski armada, predno je prišla do postojank, katere zavzemata sedaj okoli St. Quintina.

Vse nemško razburjanje jih ni moglo ovirati. Po širni puščavi so zgradili ceste.

Studenci so bili zastrupljeni. Vojaki so položili ceste, da so mogli dobiti vode. Vsaka hiša, vsako poslopje je bilo razdržano. Postavili so si šotorje.

<p

"GLAS NARODA"

(Slovenian Daily.)

Owned and published by the

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

(a corporation.)

FRANK SAKSER, President.

LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and addresses of above officers:

82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Na celo leto velja list za Ameriko	Za celo leto za mesto New York \$5.00
in Canada.....	\$3.50 Za pol leta za mesto New York.. 3.00
Za pol leta	2.00 Za četrt leta za mesto New York 1.50
Za četrt leta	1.00 Za inozemstvo za celo leto 6.00

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvzemši nedelj in praznikov.

"G L A S N A R O D A"

("Voice of the People")

Issued every day except Sundays and Holidays.

Subscription yearly \$7.50.

Advertisement on agreement.

Dopis brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo.

Denar naj se blagovoli pošljati po — Money Order.

Pri spremembri kraja naravnih poslov, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitrejši najdemo naslovnik.

Dopisom in pošljitvam naredite ta naslov:

"G L A S N A R O D A"

New York City.

82 Cortlandt St.,

Telefon: 2876 Cortlandt.

Oslabljena Nemčija.

ooo

Lloyd George primaša svetu razveseljive novice.

Kampanja s podmorskimi čolni, o kateri so nemški mu narodu mogote zagotavljali, da bo pripomogla k izstranju Angliji, se vedno bolj izjavljala ter se je že izjavljala, kar bodo končno izprevideli tudi Nemci, ki so najbolj zaljubljeni v svojo vlado.

Izgube v sled te kampanje s podmorskimi čolni so bile in so danes resne ter se ponavlja pri njih izmenoma plima in oseka.

Če se pa pomisli, da je znašala angleška tonaža, katero se je razdejalo v aprilu, 560,000 ton, dočim se je v juniju, ko so imeli Nemci na razpolago vse prednosti vremena, dolgega dneva in tako dalje, razdejalo le 320,000 ton, to je skoraj še enkrat manj, potem izprevidi vsakdo takoj, da stope stvari za Nemčijo precej slabo.

Lloyd George je izjavil, da bodo znašale izgube v tekočem mesecu najbrž nekako 175,000 ton.

Nove ladje, katere so v tem letu zgradili ali pa nakučili, znašajo več kot 2,000,000 ton, dočim so na drugi strani ugodni časi za podmorske čolne pri kraju.

Povečane zaloge žitnih vrst, pšenice, ječmena, ovsa, nadalje sladkorja v primeri z zalogami preteklega leta, je pripisovati v veliki meri zmanjanemu konsumu.

Edinole ekonomija pri uporabi kruha prihrani na teden celih 350,000 bušljev pšenice; poleg tega se je leta 1917 obdelalo 1,000,000 akrov več kot pa v preteklem letu.

Naj bo pa vzrok ta ali ta, dejstvo je, da ima Anglija sedaj celo tretino več pšenice kot je imela v preteklem letu, nameč 68,000,000 bušljev napram 52,000,000.

V bodočem letu 1918 bodo obdelali še več akrov.

Na razpolago je in bo zadosti hrane, če bo prebivalstvo nadaljevalo z ekonomijo pri uporabi živil.

Zadosti bo ladij in sicer s sodelovanjem Amerike in američka trgovska mornarica bo leta 1918 močna za uporabo vsem zaveznikom v tem letu in če bo treba, tudi leta 1919.

To je isti Lloyd George, ki je preteklo leto zahteval "več ladij, več ladij in zopet več ladij"; ki se ni nikdar obotavljaj povedati čiste resnici glede vojne in uspehov v vojni, katere ima pričakovati Anglija.

Ker bo zadosti ladij in hrane na razpolago, ker bo vržena na tehnico vse vojaška in ekonomska sila Amerike in ker izginja nemška sila, bo pričel svet v bodočem letu žeti sadove našega poguma in vstrejnosti.

ooo

Posojilo za svobodo.

ooo

(Sidney Anderson, kongresnik iz Minnesota.)

Denar in zopet denar je neobhodno potreben za vojno.

Denar ne pomeni samo topove, ladje in aeroplane; pomeni tudi izboljšanje opreme in službe, s katero se zmanjšajo izgube in olajša trpljenje, ki je neločljivo zvezzano z vojno.

Denarja za pokritje vojnih stroškov ni mogoče dobiti samo potom taksiranja. Dobiti se mora kapital na posojilo, ki bo vrnjen še le pozneje, da se vse bojno breme razdeli na daljši rok.

Z drugimi besedami:

— Ako hoče država dobiti potrebni denar, si ga mora izposoditi.

Kaj pa je bolj naravno in prav, ako si ga izposodi od svojega lastnega naroda? — Vlada od nas ne zahteva, da ji damo denar, da more voditi vojno; prosi te samo, da ji posodiš od svojega preostanka po tri in pol odstotke od bendov, kar je velike važnosti, ker je tak bond najbolj varen na celiem svetu.

Pravim, da posodite denar, ki vam preostaja od vrega zasluga, kajti vlada ne mara, da zmanjšate svoj kapital, katerega potrebujete v svoji službi.

Ker vlada ve, da bo potrebovala še več vašega denara, zato vas opozarja na to že sedaj in vam priporoča, da hrani denar, da ga morete posoditi državi, kadar ga bo potrebovala.

Ako spominjam, da zahtevamo od naših mladeničev, da se bore za deželo in da, če treba doprinesejo največjo žrtev, potem ni preveč, da oni, ki ostanejo doma, posodijo, kar si morejo prihraniti od svojega zasluga, da bojo vojaki z vsem potrebnim opremljeni in da se izgube in žrteve zmanjšajo, kolikor se morejo zmanjšati — z denarjem.

Hraniti sedaj za prihodnje posojilo za svobodo je modro, pa tudi dolžnost, ki zadene vsakega ameriškega moža in vsako ženo.

Nikdo se ne sme izogniti!

ooo

Dopisi.

ooo

New York, N. J. — Mnogo pik. odbor. Želim, da vsi bratje in sestre pridejo na ta dan in nas posjetite, kakor tudi ostali Slovenci in Slovenke. Teda dne se bomo poslovili od naših fantov, ki so potrjeni v vojakom. Imena bom prisredili "Danica" pretekel nedeljo. Nabralo se je zelo mnogo slovenskega občinstva, da je bil veliki Florida park napolnjen; prav vse mize so bile zasedene. Koliko mladine pa se je mudilo na prostornem plesišču. Tudi kegljišče je bilo polno, da nisi mogel priti na vrsto, če si se še tako trudil, da bi vrgel kako kroglo. Morel si se je samo dotakniti.

Videli smo posebno mnogo slovenskih gospodinje, in občudovali smo njihove nad vse lepe oblike. Kakor bi bile priše s promenado s 5th Ave.

Celo ice-man je počastil piknik s svojo navzočnostjo; spremjal ga je njegov zvesti oprodna.

Vse se je izšlo v najlepšem rednu, samo nekdo je izgubil svojo hčerkko, katero pa je zopet našel.

Pravijo, da bo imela "Danica" nad \$100 dobička, kar nas prav veseli.

Farrell, Pa.

Dne 1. septembra 1912 so se prvikrat zbrali farrelski Sloveni ter so vstanovali društvo sv. Barbore postajo št. 82. Kako lepe mire so imeli takrat, ko so rekli: "Vstanovimo društvo, ki naj bo v pomoč sobratu v starosti, ko se naše življenje nagnе v koncu, da ga bratje spremjamajo k poslednjemu počitku." Lahko rečem, kot član, kako krasen, kako slaven je bil ta naš namen, nam kaže zgodovina petih let. Kako lepo smo napredovali s člani! Sicer nismo tako na visokem kot smo želeli, ali vendar stejemo 30 članov in 17 otrok. Zelim, da bi se stekli članov pomnožilo. Torej ob 5letnici podatki, bono morali iti s trebuhom za kruhom. Vsi drugi rovi v oklici so izčrpani.

Naj se omemim, da smo tukaj trije Slovenci in vsi samci ter smo nevstršni med drugimi narodi.

Pozdrav vsem Slovencem, posebno pa v Heilwood, Pa.

Frank Pipan, tajnik.

Clymer, Pa.

Ravno imam nekoliko časa, za to hočem par vrstic napisati iz te našej naselbine.

Tem potom svarim vse one, ki hodijo za delom, da ne pridejo tu sem, ker smo zastavili. Stavamo že 9 dni zaradi povišanja plačila. Zahajevamo tudi izboljšanje razmer v rovih. Ker se družbe noče podatki, bono morali iti s trebuhom za kruhom. Vsi drugi rovi v oklici so izčrpani.

Naj se omemim, da smo tukaj trije Slovenci in vsi samci ter smo nevstršni med drugimi narodi.

Pozdrav vsem Slovencem, posebno pa v Heilwood, Pa.

Nick Karlovich.

Springfield, Ill.

Kakor se večinoma iz vseh dopisov vedno kaj bolj slabega izvede, tako tudi v mojem dopisu mi naj kaže vselej zasluga.

Zahajevamo tudi izboljšanje razmer v rovih. Ker se družbe noče podatki, bono morali iti s trebuhom za kruhom. Vsi drugi rovi v oklici so izčrpani.

Naj se omemim, da smo tukaj trije Slovenci in vsi samci ter smo nevstršni med drugimi narodi.

Pozdrav vsem Slovencem, posebno pa v Heilwood, Pa.

Frank Pipan, tajnik.

Nikolajevsk ob Donu, 7. marca 1917.

Roll, kateri je bil usmrčen, je bil zadet od krogle, ki jo je steklo-kazstrel iz voza, katerega je on vozil. Seveda krivdo bojega valjati na steklarje. Sedaj so tudi prišli vojaki na pomoc družbi ter se izprehajajo po cestah, ker drugega nimajo kaj dehati. Steklarji so mirni. Tisti spopadi so se pripetili ponoči okoli 9. ure.

Še nekaj! V slovenskih časopisih je največkrat brati, kako se Slovenci med seboj radi prepričajo; eden drugemu sponaša, da je bolj izobražen. Vsak naj bo zadovoljen, ako je res bolj izobražen kot drugi, pa naj se nikar ne postavlja na višjo stopnjo, ker kdo stoji visoko na lestvici in se pazljiv, bolj globoko pada kot pa tisti, ki nižko stoji. Delati pa moramo vsi za naše življenje, pa naj si bo še tako izobražen. Če ne dela z žuljavnimi rokami, mora pa z umom, računanjem, pisavo itd. Torej bodimo složni in se enkrat složni ter ne prepričajmo se pa časopisih, pač pa, ako kateri kaj dobrega ve in zna, naj to tudi v časopisu pove drugim, da se bodo še drugi naučili ter tako bo postavljen eden dragemu do izobraze, da bodo tudi o nas Slovenec, enkrat rekel: "To je složen rod; ta narod je kot ena velika družina, ker eden drugemu pomaga." Ali ni to lepe siščati, kot pa, ako se sliši, kako je eden drugemu nevoščljiv še za tisti košček kruha, katerega si težko prisluži. Zatoraj bodimo složni!

Poročevalka.

(Vojničke kritike nismo mogli priobčiti. — Op. uredni.)

POTOVANJE

IZ PUSTE NEVADE.

Odlčili smo se na izlet po hribih in dospeli smo v Salt Lake City, Utah. Ogledali smo najprvo krasno mesto, ki ima zelo lepo leto ter je vse zeleno in v evetu. Potem smo pa obiskali od tu oddaljene Slovence v skalnatih hribih Bingham Canyon, Utah, da se natanciščemo prepričamo o njih življenju. Našli smo jih veseli in zadovoljni. V spremstvu več tamoznjih rojakov smo si ogledali kraj. Popoldne je nastala nevihta, gromenje in bliskanje nas je do vseh strani spremjalno na poti nazaj v Salt Lake City, kamor smo se vrnilo pozno v noč. Drugi dan smo ogledali razne zanimivosti v monske mestu, kakor znatenit tempelj, izsekani iz samega kamna, ki notranjosti obsegajo približno petsto kvadratnih metrov. Notranjost je polna raznovrstnih kipov, dragulj in dragocenih umetnosti.

Za enkrat naj zadostuje, pa prihodnji zopet kaj pod imenom:

J. Kofalt, J. Mutz in M. Mutz.

Nikolajevsk ob Donu, 7. marca 1917.

Ljuba tetu in strie!

Z veliki veseljem sem prejel Vaše pismo z dne 2. februarja t. l. Takoj sem pisal na "Glas Naroda" eno dopisnico, da ljude vedo, kako se nam dobro (?) godi. Danes pridev pred Vas s prošnjom, ako ste tako ljubezni, da mi posjetite par močnih čevljiev, in sicer na petrograjski Rdeči križ s prošnjom, da jih odpodljejo na moj naslov.

Prosim Vas, ako Vam je mogoče, posjetite mi tudi denarja, ko moramo gladovati; lačni smo.

Drago je vse za 100 do 200 odstotkov.

S pozdravom Vaš hvaležni nečak

Edvard.

Naslov: Vojenoplijenjeni avstri. armii Edvard Kruschitz, No. 1479, Schlesw. No. III, Nikolajevsk ob Donu, Russia.

O. B. D.

Rad bi izvedel za naslov svojega brata FRANKA POŽAR, domači v vasi Markovčina na Primorskem. Če kdo ve, naj mi naznam, ali naj se sam oglasi. — Joe Požar, Box 155, Horton, W. Va. (21-23-8)

STATE DEPARTMENT OF LABOR BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION

Niti naseljene in jim pomagajo spleški nasveti, pojasnili sponaša in posredovali

Dr. Janez Ev. Krek:

Slovenci

(Knjiga je bila tiskana začetkom sedanjega vojne v Jeni na Nemškem. — Takoj, ko je izšla, jo je zaplenila nemško-avstrijska cenzura.)

—ooo—

Protireformacija. — Protireformacija, ki se je pričela koncem 16. stoletja ter se nadaljevala skozi par desetletij, je zasledovala literarno delo, ustanovljeno od protestantov. Razmere pa so bile popolnoma izpremenjene.

Izginila je podpora plemenitaštva, ki je podpiralo tiškanje slovenskih knjig. Dežela je bila obubožana vsled turških invazij in kmečkih vojn; Tridesetletna vojna je zahtevala velikih žrtev.

Razventega pa je intelektualni propad v nemškem cesarstvu nosil svoje sadove tudi na oddaljenem trgu. Po kratki in zelo zanimivi episodi škofa Tomaža Hrena je izgubilo literarno delovanje vso svojo silo.

Posledice tega literarnega delovanja pa so se pokazale šele dolgo časa pozneje in sicer v takozvani dobi "prosvetljenja", ko se je objavilo izvrstni katoliški prevod Biblije od strani Japlja in Kumerdeja (1784-1802). Leksikografskih in slovničnih del te dobe se ne izplača omenjati.

Valvazor je izdal v nemškem jeziku dragoceno delo "Die Ehre des Herzogtums Krain". — Slava vojvodine Kranjske (1689), katero delo nudi verno sliko točasnega slovenskega življenja v tej provinci. Sigmund Popovič je zapustil rokopis znanstvenih del, pisanih v latinščini in nemščini, v katerih je pobijal Gottscheda ter se pečal s filologičnimi vprašanji in spremnostjo in talentom.

Doba prosvetljenja. — Za časa vlade Marije Teresije in Jožefa II. se je obnovilo učenje jezika in zopet so se pričeli literarni poskusi.

Nastop poezije je zaznamovati z izdajo ljubljanskega almanaha "Pisanee" (1779-1781), ki predstavlja imitacijo dunajskega almanaha (po letu 1776), ki ga je izdajal Hagerdon. Literarni modeli pa so bili Lenis in drugi nemški sodobni pisatelji.

Valentin Vodnik. — V "Pisanicah" so izšli prvi psevdo-klašični poskusi Vodnika, ki je bil prvi slovenski pesnik. (1758-1819). Baron Sigmund Zois (kojega oče je bil Italijan, mati pa Slovenka), zelo izobražen človek in učenec Herderja, pa mu je predlagal kot modele narodne pesni, vsled česar je postal Vodnik, ki je bil v svojem bistvu humorist, anakreontičen pesnik, ki je bil kljub svojemu poniznemu jeziku v stanu dvigniti se do ode, v kateri slavi slavo gorske narave svoje dežele ter častno preteklost domovine.

Linhart. — Njegov sorodnik, Anton Linhart (1756-1795) je zložil dve drami, kajih ena je izvrstno prilagodenje "Mariage de Figaro" Beaumarchais-a tedanjim razmeram na Slovenskem.

Romantična doba. — Kali, ki jih je položil Herder v duhu Zoisa in Vodnika, so se razvile v prvi polovici 19. stoletja do polnega cveta in sicer usled uplivanja romantične. To je bila tendenca kultivirati svojo lastno narodnost proučevati ljudske šege in navade, basni in pesnitve ter se z ljubezijo posvečati materinskemu jeziku.

Jernej Kopitar (1780-1844), ki je izšel iz kroga barona Zoisa, se je seznanil na Dunaju z aspiracijami nove nemške romantične generacije ter spisal na podlagi narodnega jezika izvrstno slovensko slovenc (1808-1809).

Navduševal se je razventega za narodno poezijo ter ustanovil po vzgledu bratov Grimm slovansko jezikoslovje ali lingvistiko. Njegov upliv na Srba Vuka Stefanovića Karadžića je bil naravnost epohalen za srbsko literaturo.

Kopitar namreč ni našel med Slovenci človeka, ki bi bil temu enak. Značilno znamenje teh časov je, da so v nemškem jeziku pisani listi, ki so izhajali v Gradeu, Celenovu in Ljubljani s simpatijo in ljubezijo pospeševali te tendence. V njih kolonah se je namreč priobčevalo popularne pesnitve v slovenskem jeziku.

Provincijalni stanovi so ustanovili v Gradeu stolico za slovenski jezik (1812), iz katere se je pozneje razvila stolica za slovenske jezike na vsečilišču istega mesta. Slično stolico se je ustanovilo na bogoslovni fakulteti v Ljubljani leta 1817.

Poleg proučavanja lastne narodnosti se je gojilo tudi zanimanje za literature in poezije drugih slovanskih narodov, predvsem Čehov in Srbov. Sledec splošnim literarnim tendencem nemške romantične se je gojilo tudi zanimanje za Shakespeare-ja, Byron-a, italijanske in španske klasične ter Herder-ja in Goethe-ja.

Kranjska Čebelica. — Vsa ta dobra razpoloženja se je pretvorilo v dejanje z izdajo poetičnega almanaha "Kranjska Čebelica" (1830-1833, 1848) in pesništvo se je pričelo procvitati še pred pričetkom ilirskega gibanja (1836), kar je tvorilo oviro pri trajnem razširjenju tega gibanja med Slovenci.

Izobraženi Čop, sam zelo pesniški nadarjen ter popolen poznavalec cele evropske literature, je bil pri tem gibanju velika gonična sila.

Prešeren. — Franc Prešeren (1800-1849), odvetnik, je bil najvažnejši pesnik in najboljši lirični pesnik med Jugoslavji v splošnem.

Kruta usoda poeta, ki je zelo trpel vsled reakcijonarnega režima pred letom 1848, se zreali v njegovih verzih. Verzi razovedajo ostro žalost, ki se dviga včasih do obupa, ki pa se konečno ublaži v odpovedi, dočim se giba vedno v izrazu, ki je splošno človeški.

Zavest častivosti, zdržučena s trpkim poklicom pesnika ga dela sličnega Byronu. Loti pa se tudi sfere romantične, Petrarce in antične poezije. Dasislavno je število njegovih poezij zelo omogočeno, vzbujajo vendar občudovanje vsled raznolikosti intonacij, katere ima na razpolago in vsled poetičnih oblik, katere obvlada na mojstrski način.

Pripravo narodno popevko je najti poleg mogočne nimne; od soneta z globokimi mislimi se prehaja na gra-

cijočno gazelo; moči polni baladi sledi sanjava romance in poleg izklesanega epigrama stoji pereča satira. V najbolj težavnih žanrih obvlada vse lirične intonacije ter je umetnik, ne da bi bil umeten. Njegov jezik ima okus njegove domovine ter se roga vsakemu prevodu.

Klub temu pa so ga skušali prevesti in sicer sprva v slovenske jezike. Profesor Korš ga je prevedel v polnem v ruščino. Preveden pa je bil tudi v nemščino in italijansčino.

Stanko Vraz. — Slovenski narod je doprinesel svoj delež k ilirskemu gibanju v Zagrebu, ki je vzbudilo tudi drugače dosti simpatij med slovenskim narodom. Dal je namreč gibanju najbolj markantnega liričnega pesnika, neumornega propagatorja, Stanka Vraza, ki je v hrvaških verzih opeval lepoto svoje štajerske domovine.

1848. — Gibanje leta 1848 je imelo za posledico popoln preobrat. Pritisk absolutizma se je za trenutek ustavil. Ideali narodne enakosti in politične prostosti so imeli vsled tega trenutek bleska, dasiravno so takoj zopet — ugasti.

To pa je zadostovalo, da se je prebudiла narodna zavest mladine, vsled česar je bila navdušena za intelektualno delo. Ko se je absolutizem pod Bachom iznova pojabil, je vse kazalo, da vlada v grobrem miru. Tekom cele te absolutistične dobe pa je mladina iz leta 1848 dozorevala za velika dela.

Hrvatski sabor.

Zagreb, 12. julija.

Danes se je sestal hrvatski sabor k važnemu zasedanju. Dvorana je gosto zasedena. Mnogo se opaža, da sta poslaneca dr. Srgjan Budislavljevič in Valerijan Pribičević zapustila klopi koalicije ter prisala k poslanecu Starčevičevi.

Po otvoritvi seje vstopi v dvorano nova vlada: ban pl. Mihalovič ter sekcijski načelniki Kriškovič, Badaj, Roje in Rauer. Večina burno aplaudira, opozicija protestira. Čujejo se klici: Doli z nagodbom banom.

Po prečitanju došlih spisov in predlogov podeli predsednik besedo novemu banu.

Ban za narodno in demokratično politiko.

Ban pl. Mahalovič je podal načrtovno izjavo kot program nove hrvatske vlade:

Visoki sabor! Dovoljujem si predstaviti visokemu saboru novo vladu in poprositi podporo visokega sabora za delovanje vlade. Če na vladu niso neznani visokemu saboru, po njihovi strankarski prednosti k večini odnosno hrvatsko-srbski koaliciji po sebi je načrtoval, da bo zatočišče v pomoč pri vladni. Naš seljak posebno mora vedeti, da so mu vrata vlade vedno odprtia in da ga čaka tanjši življenje v razumevanju in resnici volja pomagati mu. Birokratizem treba pobijati najenergičneje....

Skozi orkani velike evropske vojne, skozi vse težkočine in bedo, kateri nosi s seboj vojna, skozi vse porodilne muke, s katerimi nova doba napoveduje svoj prihod, skozi vse dnevne izpremembe življenja, se kaže v vseh slojih prebivalstva na vseh mestih neomajna ljubezen na našega naroda za razumevanje za našo državno pravno individualitet in samo ak politični faktorji popolnoma pronikne posebnost našega narodnega bitja, se bo našla pot in način, da se naš odnosa s kraljevino Ogrsko v območju srednjega in interes postavi na moderne demokratske temelje in s tem stori veliko delo konsolidacije naših političnih razmer....

V prejmejni ljubezni za naš narod kot popolni demokrat želja po svojih skromnih silah ustavno in parlamentarno storiti kar morem.

Vse nedostatke mojega govora naj Vam nadomesti moja ljubezen na našega seljaka, našega delaveca, vsakega našega človeka. Naučil sem se v življenju manj govoriti, več delati, pa zato spremiti mojo skromno službo enako iskreno kakor je od moje strani zamišljena našemu vzhodnemu kralju na naši hrvatski domovini.

Prva beseda našega vzhodnega kralja je bila ona, katero so pojavljali tisoči njegovih podanikov.

in ta je — mir! Storimo vse, da

do srečnega zaključka združimo naši junaki in njihovi na domu

pa domo zadostili prvi in največji potrebi naši očetnjave v sedanjih dobi.

Z demokratizacijo celokupnega na Hrvatskem v smislu polne

javnega življenja naše domovine se ne izpoljuje pri nas samo vojna zahteva, mogoča stara potreba in želja hrvatskega naroda, ki pa se ni mogla oživovoriti, ker se ni dovolj uvaževalo, da se ima politika našega naroda ravnat po načelih strogo ustavnih in strogo parlamentarnih. Zato, gospoda, smo izšli iz vrst vecine sabora in smo prevzeli polno parlamentarno odgovornost, potrudili smo se proizvesti načela demokratizacije na vseh črtah brez rezerve in iskrena, kakor to zahteva sam princip, da ustvarimo večjo in lepšo narodno bodočnost.

Po načelih splošnega, enakega in tajnega glasovanja želimo osnovati bodoči volilni red. Splošna, enaka in tajna pravica glasovanja je staro naša narodna zahteva in mislimo, da moremo v tem pogledu računati na podporo vsega visokega sabora. V to svrhu treba reforme onih zakonov, ki imajo služiti kot ustavne garancije za prav izraz narodne volje.

V načem odnosa do Ogrske želimo, da se izražajo demokratični principi, da se posebnost hrvatskega naroda, njegove politične individualnosti in njegovega teritorija ščitijo in v vsu očitostjo hočemo, da se zakon vrši, spoštuje pravice kraljevine Hrvatske in se popravijo, v kolikor so bile kršene. Čas pa je primes toliko zahtev in potrebi po preureditvi da se temu ne bodo mogli izogniti obojestranski faktorji. Od strani Ogrske se mora zahtevati razumevanje za našo državno pravno individualitet in samo ak politični faktorji popolnoma pronikne posebnost našega narodnega bitja, se bo našla pot in način, da se naš odnosa s kraljevino Ogrsko v območju srednjega in interes postavi na moderne demokratske temelje in s tem stori veliko delo konsolidacije naših političnih razmer....

Radič imenom hrvatsko-srbske koalicije izraža zaupanje načelu s strani demokratizacije javnega življenja, ako bi pondarjajoč demokratizacije ne izšlo s strani političnih faktorjev, ki so postavili banu na to mesto. Stranka je prepričana da se v hrvatskem narodu ne more realizirati misel demokratizacije, dokler ne zmaga misel narodne samodoločbe. To bo toliko časa dokler se bo naglašalo stališče zaključka, iz leta 1868. Stranka napoveduje vladi in večini najlepšejšo borbo v saboru in izven sabora.

Radič imenom hrvatske stranke izjavlja, da nima zaupanja v vladi, ker se ban ni izjavil, da želi demokratizacijo kakor v Rusiji.

Proti vladu se izrečeta tudi dr. Bu-

disavljevič in Jozef Radič. — Wilder: Vsi Frančeve so denuncirali. Gleda Jukića in Dojčića pravi, da sta brez vrednosti politična atentatorja. — Jukić je del po nalogu hrvatske mladine. Dojčić po nalogu ameriških Hrvatov, ki so se vsi borili proti komisarijatu. V času demokracije se mora popraviti, kar je baron Skerlecz zamudil.

Izjava stranke.

Dar. Mažuranić imenom hrvatsko-srbske koalicije izraža zaupanje načelu s strani demokratizacije javnega življenja, enotnosti državne uprave na podlagi kakršne demokratizacije na vseh črtah brez rezerve in iskrena, kakor to zahteva sam princip, da se ustvarimo večjo in ojačajo moči naših narodnih bodočnosti.

Dr. Pavelić imenom Starčevičevi izjavlja, da bi stranka podpravila izjavbo bana, ki ga naglaša demokratizacijo javnega življenja, enotnosti državne uprave na podlagi kakršne demokratizacije na vseh črtah brez rezerve in iskrena, kakor to zahteva sam princip, da se ustvarimo večjo in ojačajo moči naših narodnih bodočnosti.

Sprejemljiva meja med nemškim in slovenskim delom štajerske kraljovine nam je severna meja državnozborskih kmečkih volilnih okolišev Gornji grad — Slovenija, grader in Maribor levi dravski breg. Južno od te meje ležeči del štajerske dežele je od nekdaj obvluden od produktivnih sredstev, s kmetijstva in delavstva slovenske narodnosti.

Samoodločbi po vsakokratni ustanovi izvoljenega zastopnika predstavnika tega ozemlja se torej naj prepusti ureditev vsakterje javne uprave, sodišč, političnih oblasti, davčnih in prometnih uradov, solstva ter gospodarskih in socijalnih uprav.

V tem oziru se ne morejo izvestiti z umetno kolonizacijo odnareni krajci in seveda tudi ne tem okrajem kot sedež uradov služenca mesta in trga, če tudi imajo isti po kričivih volilnih redih in umetni naselitvi tujerodnega uradništva ter vasiljenju tujerodnemu šolstvu navidezno nemški znacaj. Vendar se ima zagotoviti na Spodnjem Štajerskem živčim sočedlanom nemške narodnosti enakopravnost v šolstvu in kulturnih napravah, v oni meri, kakor rojakom slovenske narodnosti na Srednjem in Gornjem Štajerskem. Odobrujemo, da se Jugoslovanski klub na podlagi svoje državnopravne izjave vdeleži dela za spremembu ustaw v stalnem sporazumu z zaupniki naroda ter zastopa neizprosno tozadovno zaveto stališče.

Razstrelba v Kanadi.

Montreal, Kanada, 19. avgusta.

Včeraj je šla v zrak municipijska tovarna Curtis & Harvey Co. v Rigaud. Ubit je bil en delavec, 6

jih je pa bilo nevarno ranjenih.

Skoda znaša dva milijena dolarjev.

Enkratno iskanje dela stane \$0.30
Enkratna objava posetva, hiša, lota \$1.00
Enkratno iskanje delavcev stane \$1.00
Slovens

SLOVENSKO

svete Barbare

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Incorporated dec 21. januarja 1902 v državi Pennsylvania.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: F. S. TAUCHER, 674 Ahns Ave., Rock Springs, Wyo.
Podpredsednik: JAKOB DOLENČ, box 181, Broughton, Pa.
Tajnik: FRANK PAVLOVIČ, box 647 Forest City, Pa.
Pomočni tajnik: AUGUST GOSTIŠA, box 316, Forest City, Pa.
Blaagajnik: JOSIP MARINČIĆ, 5805 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Pomočni blaagajnik in zupnik: ANT. HOČEVAR, RFD. No. 2, box 11½, Bridgeport, Ohio.

NAZORNI ODBOR:

Predsednik nadz. odbora: JOSIP PETERNEL, box 95, Wilcock, Pa.
1. nadzornik: JERNEJ HAFNER, box 65, Burdine, Pa.
2. nadzornik: IVAN GROŠELJ, 885 E. 137th St., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik porot. odbora: MARTIN OREŽAN, box 72, E. Mineral, Kans.
1. porotnik: FRANC TEROPČIĆ, R. F. D. No. 3, box 146, Fort Smith, Ark.
2. porotnik: JOSIP GOLOB, 1916 So. 14th St., Springfield, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSIP V. GRAHEK, 842 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa.

Uradno glasilo: "GLAS NARODA", 82 Cortland St., New York, N. Y.
Cenjeno društva, ostrom njuj uradniku so naprošeni pošljati vsi do pise direktno na glavnega tajnika in nikogar drugega. Denar naj se pa posluži edino potom poštini, ekspreznim ali bančnim denarnim nakaznicam, nikakor pa ne potom privatnih čekov, na naslov: Frank Pavlovič, Farmers & Miners National Bank, Forest City, Pa.

V slučaju, da opisajo društveni tajniki pri poročilih glavnega tajnika kakve pomankljivosti, naj to neendumna naznanijo uradu glav. tajnika, da se zamore napako popraviti.

Burdine, Pa.

Že je skoraj minilo mesec dni, kar se je vrnila revizija knjig v gl. uradu, in ni še nobenega poročila od nadzornega odbora. Dolžnost bi nas vezala takoj poročati, kar se je sklenilo na seji gl. odbora, da župnik pride v javnost in da članstvo izve o eni ali drugi stvari.

Misljam pa, da članstvo že skoraj vse, ker je naš gl. predsednik poročal, kar je bilo zelo važnega in v koristi celih organizacij, zatorej mi ni treba, še enkrat razklatati stvari, ki se bile že v javnosti. Kaže tice zdržanja naj pa sedaj članstvo odloči, ker glavnih uradnikov smo storili svojo dolžnost, sedaj pa pričakujem, da bude tudi članstvo izreklo svoje misli s splošnim glasovanjem v prid združenju.

Poslovanje v gl. uradu je že se daj v lepem redu. Seveda, vsega se pa ne more storiti tako hitro, ker je bilo vse zelo zanemarjeno. — Knjige smo dobili posebno v lepem redu, tako, da nam je bilo lahko delo. Povem pa, da nekateri postajni tajniki pošiljajo tako slaba mesečna poročila v glavnemu uradu, da je res težavno delo glavnemu tajniku in nam nadzornikom.

000

IMENIK IN NASLOVI POSTAJNIH TAJNIKOV:

Postaja štev. 1:

Predsednik: Fr. Telban; tajnik: Matija Kamin, box 491; — blaagajnik: Martin Muhič; vsi v Forest City, Pa.

Seja vsako prvo nedeljo.

Postaja štev. 2:

Predsednik: Albin Bobnič, box 8; tajnik: Frank Dollar, box 42; blaagajnik: Leopold Kolene, box 114; vsi v Jenny Lind, Ark.

Postaja štev. 3:

Predsednik: Luka Butija, box 263; tajnik: Frane Močnik, box 133; blaagajnik: Peter Raspopnik, box 241; vsi v Moon Run, Pa.

Postaja štev. 4:

Predsednik: Ivan Brec, 677 Bennett St.; tajnik: Anton Osolnik, 868 Bennett St.; blaagajnik: Josip Sperlik, 864 Bennett St.; vsi v Luzerne, Pa.

Postaja štev. 5:

Predsednik: Ivan Kranjc, R. F. D. No. 110; tajnik: Matija Znidarič, R. F. D. No. 79, Altus, Ark.; blaagajnik: Jurij Kokej, R. F. D. No. 77; — vsi v Altus, Ark.

Postaja štev. 6:

Predsednik: Franc Kaplan; tajnik: Josip Terbove, 1432 E. 41 St.; blaagajnik: Jurij Turk, 1127 Norwood Rd.; vsi v Cleveland, Ohio.

Seja se vrki vsako četrti sobotu v mesecu.

Postaja štev. 7:

Predsednik: Josip Novak, R. F. D. No. 22; tajnik: Ivan Marušič, R. F. D. No. 22; blaagajnik: Andrej Urbanč, 10314 and Cross-st; vsi v La Salle, Ill.

Postaja štev. 8:

Predsednik: Gregor Hreščak, 407 - 8th Ave.; tajnik: Josip Intihar, 409 - 8th Ave.; blaagajnik: Anton Jene, 257 Cooper Ave.; vsi v Johnstown, Pa.

Postaja štev. 9:

Predsednik: Leopold Preložnik, box 278; tajnik: Frane Bežanič, box 97; blaagajnik: Ivan Podboj, box 224; vsi v Cherokee, Kans.

Postaja štev. 10:

Predsednik: Anton Osredkar, box 3, Coketon, W. Va.; tajnik: Ivan Lahajnar, box 215, Thomas, W. Va.; blaagajnik: Matevž Poženel, box 41, Thomas, W. Va.

Postaja štev. 11:

Predsednik: Ivan Grošelj, 276 Columbia St.; tajnik: Frane Cadev, 198 Cherry St.; blaagajnik: Jacob Brečelnik, 198 Cherry St.; vsi v Dureya, Pa.

Postaja štev. 12:

Predsednik: Franc Avguštin, box 360, W. Mineral; — tajnik: Martin Dolenc, box 24, Mineral, Kans.; blaagajnik: Ivan Kastelic, box 56, Mineral, Kans.

Postaja štev. 13:

Predsednik: Franc Avguštin, box 360, W. Mineral; — tajnik: Martin Dolenc, box 24, Mineral, Kans.; blaagajnik: Ivan Kastelic, box 56, Mineral, Kans.

Postaja štev. 14:

Predsednik: Ivan Kastelic, tajnik: Ivan Kestnar, Hargrove, Ala.; blaagajnik: Josip Fitz, Pipper, Ala.

Postaja štev. 15:

Predsednik: Ivan Pucel, box 83; tajnik: Matija Ogradi, box 89; blaagajnik: Josip Fritz, box 41; vsi v Huntington, Ark.

Postaja štev. 16:

Predsednik: Ivan Fatur; tajnik: Anton Sutler, box 212; blaagajnik: Frank Volek, Dietz, Wyo.

Postaja štev. 17:

Predsednik: Mihail Mali, box 155; tajnik: Jakob Dolenc, box 181; blaagajnik: Ivan Žitnik, box 186; vsi v Broughton, Pa.

Postaja štev. 18:

Predsednik: Josip Zupan, box 66, RR 2, Pittsburgh, Kans.; tajnik: Ivan Jager, RR 2, Cherokee, Kans.; blaagajnik: Albin Volk, RR 2, box 57, Pittsburgh, Kans.

Postaja štev. 19:

Predsednik: Josip Hočvar, R. F. D. No. 2, box 13%; tajnik: Mihail Hočvar, R. F. D. No. 2, box 29; blaagajnik: Frane Gregorčič, R. F. D. No. 2, box 29; vsi v Bridgeport, Ohio.

Postaja štev. 20:

Predsednik: Al. Tomazin, box 403; tajnik: Mihail Baloh, box 212; blaagajnik: Ivan Zagore, vsi v Claridge, Pa.

Postaja štev. 21:

Predsednik: Ivan Susman, 4 S. William St.; tajnik: Frank Malavasič, 21 Burch St.; blaagajnik: F. Čuk, 541 Jefferson St.; vsi v Little Falls, N. Y.

Postaja štev. 22:

Predsednik: Joseph Ule, box 91; tajnik: Ignac Murshetz, box 328; blaagajnik: Jakob Dolipar, 328; blaagajnik: Jakob Dolinar, vsi v Springfield, Ill.

Postaja štev. 23:

Predsednik: J. F. Kren, 1900 E. Huart St., tajnik: Jos. Golob, 1916 So. 14th St.; blaagajnik: Ant. Kužnik 1201 So. 19th St.; vsi v Springfield, Ill.

Postaja štev. 24:

Predsednik: Jos. I. Valenčič, box 342; tajnik: Luka Bergant, box 411; blaagajnik: Frank Gerliča, box 388; vsi v Primero, Colo.

Postaja štev. 25:

Predsednik: Ant. Pečar RFD. No. 3, box 137; tajnik: Franc Teropčič, RFD. No. 3, box 146; blaagajnik: Ivan Belle, RFD. No. 3, box 166; vsi v Fort Smith, Ark.

Postaja štev. 26:

Predsednik: Josip Modic, 877 E. 137 St.; tajnik: Ivan Grošelj, 1855 E. 137 St.; blaagajnik: Alojzij Ižanec, 15523 Saranac Rd.; vsi v Cleveland, Ohio.

Postaja štev. 27:

Predsednik: Ignac Juvan, RR. No. 8; tajnik: Josip Miklavec, RR. No. 8; blaagajnik: F. Kluevček, RR. No. 8; vsi v Pittsburgh, Kan.

Postaja štev. 28:

Predsednik: Ivan Škrjanec 1668 E. 29 St.; tajnik: Fr. Petrič 1743 E. 33 St.; blaagajnik: Jakob Skapin 1861 E. 29 St.; vsi v Lorain, Ohio.

Postaja štev. 29:

Predsednik: Josip Jereb, box 166; tajnik: Ivan Golob, box 144; blaagajnik: Anton Oblak, box 134; vsi v Rock Springs, Wyo.

Postaja štev. 30:

Predsednik: Ant. Rahne, box 173; tajnik: Jakob Ahčan, 305 Fayal Rd.; blaagajnik: Lovrenc Smolej, 305 Douglas Ave.; vsi v Eveleth, Minn.

Postaja štev. 31:

Predsednik: Pavel D. Spehar, 210 - 5th St.; tajnik: P. Sholtz, 209 - 7 St.; blaagajnik: Josip Srebrnjak 511 - 5 St.; vsi v Calumet, Mich.

Postaja štev. 32:

Predsednik: Josip Hudale, 429 Robison St.; tajnik: Martin Tomšič 1126 Maple Way; blaagajnik: Frane Pirc, 1629 Rich Ave.; vsi v Braddock, Pa.

Postaja štev. 33:

Predsednik: Gabriel Rus, 3698 E. 78 St.; tajnik: Stanisl. Pekol, 3534 E. 82 St.; blaagajnik: Anton Colnar 3731 E. 77 St.; vsi v Cleveland, Ohio.

Postaja štev. 34:

Predsednik: Josip Glavič, box 221, tajnik: Frane Blodnikar, box 229; blaagajnik: Ivan Tavornik, box 134; vsi v Vandling, Pa.

Postaja štev. 35:

Predsednik: Ant. Budma, box 222; tajnik: Frank Kumerdy, box 56; blaagajnik: Martin Korosec, box 205; vsi v Ralphont, Pa.

Postaja štev. 36:

Predsednik: Franc Ložekar, box 5, Dietz, Wyo.; tajnik: Tomaž Pire, box 399, Sheridan, Wyo.; blaagajnik: Frank Volek, Dietz, Wyo.

Postaja štev. 37:

Predsednik: Anton Vehovec, box 28; vsi v Wilcock, Pa.

Postaja štev. 37:

Predsednik: Mihail Pencil, box 33, Ringo, Kans.; tajnik: Ivan Dollar, box 42; blaagajnik: Ernest Pencil, box 33, Ringo, Kans.

Postaja štev. 38:

Predsednik: Ivan Demšar, box 204; tajnik: Pavel Kokal, box 172 blagajnik: Ivan Jereb, box 28; vsi v Universal, Pa.

Postaja štev. 39:

Predsednik: Ivan Čeplakelj, — Breezy Hill Sta., Mulberry, Kans.; tajnik: Ivan Homec, RR No. 2; blagajnik: Mih. Krule RR No. 2, vsi v Mulberry, Kans.

Postaja štev. 40:

Predsednik: Ivan Čeplakelj, — Breezy Hill Sta., Mulberry, Kans.; tajnik: Ivan Homec, RR No. 2; blagajnik: Mih. Krule RR No. 2, vsi v Mulberry, Kans.

Postaja štev. 41:

Predsednik: Franc Strukelj, — Breezy Hill Sta., Mulberry, Kans.; tajnik: Ivan Homec, RR No. 2; blagajnik: Mih. Krule RR No. 2, vsi v Mulberry, Kans.

Postaja štev. 42:

Predsednik: Vincenc Kamnikar box 35; tajnik: Ivan Reven, box 108; blagajnik: Ivan Polo box 62, vsi v Winter Quarters, Utah.

Postaja štev. 43:

Predsednik: Frane Gregorčič, R. F. D. No. 2, box 13%; tajnik: Mih. Krule RR No. 2, vsi v Bridgeport, Ohio.

Jugoslovenska Katol. Jednota
Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minn
sedež v ELY, MINN.

GLAVNI URADNIKI:
Predsednik: MIHAEL ROVANŠEK, R. F. D. No. 1, Conemaugh, Pa.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106, Pearl Ave., Lorain, Ohio.
Glavni tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.
Glavni blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik N. S.: LOUIS COSTELLO, Salida, Colo.

VRHNOVI ZDRAVNIK:
Dr. JOSEPH V. GRAHEK, 843 East Ohio Street, Pittsburgh, Pa.

NADZORNIKI:
JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.
ANTHONY MOTZ, 9641 Avenue "M", So. Chicago, Ill.
JOHN VAROGA, 5126 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNIKI:
GEO. J. PORENTA, Box 176, Black Diamond, Wash.
LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
MAT. POGORELC, 7 W. Madison St., Room 605, Chicago, Ill.

GOSPODARSKI ODBOR:
JOSEPH PLAUTZ, Jr., 432 — 7th St., Cuyahoga, Mich.
JOHN MOVERN, 483 Mesaba Ave., Duluth, Minn.
JOHN RUPNIK, Box 24, S. R., Belmont, Pa.

ZDRUŽEVALNI ODBOR:
RUDOLF PERDAN, 6024 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio.
FRANK SKRABEC, Stk. Yds. Station RFD, Box 17, Denver, Colo.
FRANK KOCHEVAR, Box 386, Gilbert, Minn.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljatve, naj se pošilje na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bodo oskrbalo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

(Dalje prihodnjih).

Zlatarjevo zlato.

Historična povest iz 16. stoletja.

Spisal Avgust Šenoa.

(Nadaljevanje).

"Hvala za vašo zdravico, milostljiva!" odgovoril Pavel zmedeno. "Iz pustinje, pravite! Dobro vsem, kako zna ta moestna roka, ki je iste tako zločno uredila tukaj, spremeniti vse v raj."

"Sreča se ne meri z zlatom" medihne vdova in opre glavo ob belo dlani. "Vsle mlade življenje je kakor vobar, ki preleti brez očirno ves svet. Ali jaz? Veseli, kaj so dolgi dnevi, ki lažijo drug za drugim kakor kaplja za kapljavo veste, kaj so dolge in bresenjske oči, ki se vlečo kakor črna posast? Pričuvanja vedno na eno mesto, brez obrame, brez zatejtja, brez — zore lepše sreče takoj živeti, takoj samovati, to se pravilno ležati v grobu."

Na tlem lepo vdove se pojavi neopisna žalost, ki pa nezmerno divi njeno lepoto. Glas ji trepeče kot zapestni, tužni slavki.

Mladenič ne ve, kaj mu je. Z roko se prime za zlato, kator bi bolj misli, kakor bi hotel pregnati meglo izpred oči.

"Ali vaše dete, milostljiva gospa?" zave se napoved Pavel.

"Da, prav ste rekli," spomni se živo gospo: "moje dete mi je vsa sreča, vsa radoš, zlata vrvica, ki me še veže s tem svetom. Ljubim je z vsem ognjem svojega sreca. Moja miljenka, če jo pogledam, izvabi mi vskidar soče v oči. Zaostna je prošlost in edino dato ne more izpopolniti sesnečne doma. Ali me more moja nedolžnica ščititi? Marli mene? Zenoi! Oh!" nadaljuje vdova, povesi glavo in gleda predse. "Plemeniti gospodi, pred menoj zija prepad!"

Zena umolke, Pavel molči, tihoti zavlada,

"Pa kaj?" — vzklikne nakrat.

Klara in vrže glavo nazaj. Oko se je zasveti.

"Cemu tožim? Neumna sem!

Ste-li prišli zato, da

vam popravim vigilije liki nuni?

Kar je bilo, prošlo je. Naše sreče je grob, v katerem naj mirno počivajo mizane žalosti. Bodočnost? Zlata mulna je, ki se ob zori rodii in ob večerni zarji pogine. Poloviti je je treba o pravem času. Bodimo torej junaški, gospodje Pavel!" Klari začari lice in oko. — "Junaški piše na sedanjem radoš in na srečno bodočnost, a roži vam naj evetično vedno!"

Neizredeno so se svetile Klarine oči, ustni sta živo trepteli. Pavel je kakor okamenel dožal srebrno čoko.

Zena se dvigne.

na nežno polt lepe žene Glej, glej — na zidu pogleda Pavel Suno! Ali ni vetrin zaigral z njenočimi lasmi, z njeno tanko obliko? Ali ni zapršala voda z belo peno? Ali nai lotos zažarel v sijajnjevem svetju? In ona, divna in krasna, veli ne pripravlja, skočiti pred mladeničem?

Pavel se mogzani spuntajo, pomanguje mu sape, kri pa mu kakor besna divja po žilah. Zavest ga zapušča. Istočasno pa zapazi na teh pismo. Izgubila ga je gospa Klara in naglo pregleda: Pavel vrste. Očetova pisava je. Strepeč. Obledi in skoči kviku. Klara se zgane in zapazi pismo. Zakriči in je hoče vzeti zladienču. Zdaj se upre njegovo okno na drugo sliko, na Dalilo, na počogljivi nasmej izdajške žene.

"Ha!" — zakliče Pavel jezno. "Milostljiva gospa, v dušo vas poznam in pod angeljsko lico. Jaz nisem Samson, ali vi ste Dalila. Prokleta budi, rajška pošta! Njuni računi so dokončani!" in naga bilo več v sobi.

"Pavel!" — zavpije Klara in se brezvestna zgrudi na tla.

IX.

Od samoborskoga grada je mladenič kakor streha hitel na svojem konjiču. Luči mornega mesta in so hitele mimo njega kot iskre. Burja mu je besnela v sreču. Udarji v gozd.

"Stoj!" — zagrimi nakrat glas. Kopj se vzpone. Iz gozda skoči človek, držeč v roki bakljo in pograblju uzo.

"Stoj! Dora propada!" — zavpije Klara in se skloni, da se uveri, ali mučete res govori.

"Da, Jurko!" — odgovori razenami mladenič dvignivši bakljo.

"Ali ti — ti —?" nadaljuje Pavel.

"Jaz — jaz sem govoril", potrdi Jurko. "Ne izprasuješ! Pojdiva!"

Pavel se začudi.

"Jurko, ti —?" zakliče začuden in se skloni, da se uveri, ali mučete res govori.

"Da, Jurko!" — odgovori razenami mladenič dvignivši bakljo.

"Ali ti — ti —?" nadaljuje Pavel.

"Jaz — jaz sem govoril", potrdi Jurko. "Ne izprasuješ! Pojdiva!"

Pavel se začudi.

"Jurko, ti —?" zakliče začuden in se skloni, da se uveri, ali mučete res govori.

"Da, Jurko!" — odgovori razenami mladenič dvignivši bakljo.

"Ali ti — ti —?" nadaljuje Pavel.

"Jaz — jaz sem govoril", potrdi Jurko. "Ne izprasuješ! Pojdiva!"

Pavel se začudi.

"Jurko, ti —?" zakliče začuden in se skloni, da se uveri, ali mučete res govori.

"Da, Jurko!" — odgovori razenami mladenič dvignivši bakljo.

"Ali ti — ti —?" nadaljuje Pavel.

"Jaz — jaz sem govoril", potrdi Jurko. "Ne besede! Pojdiva!" — zavpije Pavel.

"Kam?" —

"Za oni holm, v grunovje. Niti lisica nato ne sme izvohati."

"Čemu pa? Ali za Boga, kaj si rekel o Dori?" — vpraša Pavel žive.

"Pojdiva, gospodje! Sedite s konja in hajd v grunovje! Tiče se Dore, da, Dore!", nadaljuje bakljonec ognjevitvo, "njo treba rešiti, ker — no, le pojdiva!" Jurko udari togootno z nogo ob tla. "Morava se razgovoriti. Ali tukaj ni pravega mesta — sredi pota. Lahko naju kdo sliši, mogoče vaš oče sam!"

"Pa za Boga, povej samo —," sili Pavel v Jurka.

"Ne besede! Pojdiva!" — zavpije Pavel.

"Kam?" —

"Za oni holm, v grunovje. Niti lisica nato ne sme izvohati."

"Čemu pa? Ali za Boga, kaj si rekel o Dori?" — vpraša Pavel žive.

"Pojdiva, gospodje! Sedite s konja in hajd v grunovje! Tiče se Dore, da, Dore!", nadaljuje bakljonec ognjevitvo, "njo treba rešiti, ker — no, le pojdiva!" Jurko udari togootno z nogo ob tla. "Morava se razgovoriti. Ali tukaj ni pravega mesta — sredi pota. Lahko naju kdo sliši, mogoče vaš oče sam!"

"Pa za Boga, povej samo —," sili Pavel v Jurka.

"Ne besede! Pojdiva!" — zavpije Pavel.

"Kam?" —

"Za oni holm, v grunovje. Niti lisica nato ne sme izvohati."

"Čemu pa? Ali za Boga, kaj si rekel o Dori?" — vpraša Pavel žive.

"Pojdiva, gospodje! Sedite s konja in hajd v grunovje! Tiče se Dore, da, Dore!", nadaljuje bakljonec ognjevitvo, "njo treba rešiti, ker — no, le pojdiva!" Jurko udari togootno z nogo ob tla. "Morava se razgovoriti. Ali tukaj ni pravega mesta — sredi pota. Lahko naju kdo sliši, mogoče vaš oče sam!"

"Pa za Boga, povej samo —," sili Pavel v Jurka.

"Ne besede! Pojdiva!" — zavpije Pavel.

"Kam?" —

"Za oni holm, v grunovje. Niti lisica nato ne sme izvohati."

"Čemu pa? Ali za Boga, kaj si rekel o Dori?" — vpraša Pavel žive.

"Pojdiva, gospodje! Sedite s konja in hajd v grunovje! Tiče se Dore, da, Dore!", nadaljuje bakljonec ognjevitvo, "njo treba rešiti, ker — no, le pojdiva!" Jurko udari togootno z nogo ob tla. "Morava se razgovoriti. Ali tukaj ni pravega mesta — sredi pota. Lahko naju kdo sliši, mogoče vaš oče sam!"

"Pa za Boga, povej samo —," sili Pavel v Jurka.

"Ne besede! Pojdiva!" — zavpije Pavel.

"Kam?" —

"Za oni holm, v grunovje. Niti lisica nato ne sme izvohati."

"Čemu pa? Ali za Boga, kaj si rekel o Dori?" — vpraša Pavel žive.

"Pojdiva, gospodje! Sedite s konja in hajd v grunovje! Tiče se Dore, da, Dore!", nadaljuje bakljonec ognjevitvo, "njo treba rešiti, ker — no, le pojdiva!" Jurko udari togootno z nogo ob tla. "Morava se razgovoriti. Ali tukaj ni pravega mesta — sredi pota. Lahko naju kdo sliši, mogoče vaš oče sam!"

"Pa za Boga, povej samo —," sili Pavel v Jurka.

"Ne besede! Pojdiva!" — zavpije Pavel.

"Kam?" —

"Za oni holm, v grunovje. Niti lisica nato ne sme izvohati."

"Čemu pa? Ali za Boga, kaj si rekel o Dori?" — vpraša Pavel žive.

"Pojdiva, gospodje! Sedite s konja in hajd v grunovje! Tiče se Dore, da, Dore!", nadaljuje bakljonec ognjevitvo, "njo treba rešiti, ker — no, le pojdiva!" Jurko udari togootno z nogo ob tla. "Morava se razgovoriti. Ali tukaj ni pravega mesta — sredi pota. Lahko naju kdo sliši, mogoče vaš oče sam!"

"Pa za Boga, povej samo —," sili Pavel v Jurka.

"Ne besede! Pojdiva!" — zavpije Pavel.

"Kam?" —

"Za oni holm, v grunovje. Niti lisica nato ne sme izvohati."

"Čemu pa? Ali za Boga, kaj si rekel o Dori?" — vpraša Pavel žive.

"Pojdiva, gospodje! Sedite s konja in hajd v grunovje! Tiče se Dore, da, Dore!", nadaljuje bakljonec ognjevitvo, "njo treba rešiti, ker — no, le pojdiva!" Jurko udari togootno z nogo ob tla. "Morava se razgovoriti. Ali tukaj ni pravega mesta — sredi pota. Lahko naju kdo sliši, mogoče vaš oče sam!"

"Pa za Boga, povej samo —," sili Pavel v Jurka.

"Ne besede! Pojdiva!" — zavpije Pavel.

"Kam?" —

"Za oni holm, v grunovje. Niti lisica nato ne sme izvohati."

"Čemu pa? Ali za Boga, kaj si rekel o Dori?" — vpraša Pavel žive.

"Pojdiva, gospodje! Sedite s konja in hajd v grunovje! Tiče se Dore, da, Dore!", nadaljuje bakljonec ognjevitvo, "njo treba rešiti, ker — no, le pojdiva!" Jurko udari togootno z nogo ob tla. "Morava se razgovoriti. Ali tukaj ni pravega mesta — sredi pota. Lahko naju kdo sliši, mogoče vaš oče sam!"

"Pa za Boga, povej samo —," sili Pavel v Jurka.

"Ne besede! Pojdiva!" — zavpije Pavel.

UMETNI JAHĀČ

ROMAN

(Nadaljevanje).

2.

Cirkus je stal sredi velikega travnika. Raz tretje je vihrala močna francoska trikolora. — Notranjost je bila še precej okusno premiljena in razsvetljena s plinom.

Pri blagajni za sedeže prve in druge vrste je sedela lepa mlada deklica in prodajala karte. Lica je imela naravnlo pobarvana s šminko, v laseh pa šopek suhih rož.

Tretja galerija je bila že pol ure pred začetkom polna do zadnjega kotička.

Tudi prva in druga galerija sta se hitro polnili. Še celo par ekvipaž je zavozilo pred cirkus in iz njih je izstopila najuglednejša mestna gospoda.

Ralpenova družina je prišla ravno tedaj, ko je zaoril s tretjo galerijo gromski sneh.

Pajac je bil namreč že začel uganjati svoje neumnosti. Parkrat se je prekotjal, zatem se je pa tako spremno vrzel konjarju pod noze, da je ta v zvo slio telebih na tla.

Ni treba omenjati, da je s pajacem simpatiziralo navadno občinstvo, posebno pa otroci.

Koliko je bil star, ni mogel nikdo presoditi, ker je imel obraz nadebelo namazan z barvo. Bil je visoke in vitke postave.

Naenkrat se je zastor razdelil na dvoje.

Na malem poniku je prijahala v cirkus sedemletna deklica, oblečena kot vila. Iz neje bi bil pon in največjem diru, je vstala ter začela pozdravljati na levo in desno.

Izvečanosti mlade jahalke so se vsi čudili, posebno pa ženske. Vsi so ploskali, toda vsakemu posebej se je deklica nekako smilila.

"Mademoiselle Jéséfine", s tem imenom je bila označena deklica na plakatu, je otvorila predstavo.

Nji je sledil na črnem poniku Monsieur Charles, "mali Herkul". To je bil deček, star kakih stirinajst let, oblečen v triko svetlordeče barve. Za svojo starost je kazal izvanredno moč in spremnost. — Najtežje točke je proizvajal na hrbitu dirajočega konja. — Izgibal se ni nobeni nevarnosti, pač jo je pa iskal.

Ko je zapuščal arena, mu je sledilo bučno ploskanje.

Za njim sta nastopila dva atleta. Prvi je balansiral velik drog, drugi je pa plezal po njem in izvajal svoje vratolomne veje.

Vse je gledalo napeto in se čudilo. Če bi umetniku na drogu posustia samo ena misica, če bi ga le malo prijet krč, bi padel na tla in izgubljen bi bil.

Kontesha Melania ni mogla več gledati. Misnila je, da se bo zdaj pripelnila nesreča.

— Ne, ne, kaj takega bi morali prepovedati, — je rekla tufu.

— To je strašno.

Stotnik Gulf je skomignil z rameni:

— Seveda. — Da in ne. — Dokler bodo take stvari dovoljene, ni mogoče postaviti nobene meje. — Šele, ko se bo začelo občinstvo zgražati, bodo te stvari končane.

Za atletoma sta nastopila madama Marta Bertrand in Monsieur Bertrand.

Marta je bila tako krasna, da so navzoči možki, posebno pa čestniki nchote vzkliknili: — Ah!

Predstava je navdala vse z občudovanjem. — Konja, na katerem sta jahala umetnika, sta začela plesati po zvokih godbe. — Gelejali se niso mogli načuditi.

Temu je sledil kratki premor.

— Kaj mislite o gospodu Bertrandu, gospod stotnik? — je vprašala Melania svojega spremljevalca. — Izvrsten jahāč, kaj ne?

— Da, kontesa. — To je plemenita možka postava. Izborna zna jahati.

— In kako resen je, kao črne oči ima! — Jaz skoraj ne vramem, da je vrgozen za umetnega jahāča, ali kar je še slabše, da plesala na vrvi. S svojo postavo in svojim obnašnjem, bi lahko dobil kako drugo, boljšo službo.

— Da, tudi meni se zdi — je odvornil Gulf, kot da bi se pogovarjal sam s seboj. — Kdo ve, kakšne razmere so ga privedle v to službo?

— Mogoče je pa čisto srečen? — je rekla Melania. — Drugih ne smemo soditi po sebi. — Drugačan vzgoja da človeku nazore o življenju. — In vsak smatra svoje nazore za najpravilnejše.

— Temu nasprotuje njegova resnost — je odvornil Gulf. — Meni se zdi, da je dama strenejsa v svojem poklicu, oziroma v umetnosti.

— Ali je njegova žena? — je vprašala Melania.

— Ne vem. — Zdi se mi, da je. — Na plakatu je zapisano, da se piše Bertrand. — Potem bo menda že.

— Morda je njegova sestra?

— Ne, zapisano je madama Bertrand.

— Ne vramem, da bi bila deklica njuna hči. — Gospa se mi zdi premilada, da bi mogla imeti tako hčer. — Kje ste jo pa že prej videli?

— Jaz — se je začudil Gulf. — Če se prav spominjam, vidim to družbo danes še prvič.

— Ali mi niste rekli danes zjutraj, da je ta družba vaše staro znanstvo? — Po teh besedah je vprla vani svoj nepremični pogled.

— Ne vem, kontesa — je odvornil grof. — Če se prav spominjam, sem govoril samo o podobnosti. — Podobnih ljudi je pa veliko na svetu. — Ali se vam ni še ničesar takega pripeljal, kontesa?

— Meni? — Da, da. — Toda pozneje sem spoznala, da sem se motila. — Misnila sem, da govorite o nekem starem znanstvu. — Toda predstava se zopet začenja. — Moj Bog, godec so zopet prijeli v roko svoje stranske instrumente. — Meni se že v glavi vrti od hrupa in trušča. — Bog ve, če nam hočeo z godbo pripravljati užitek?

— Nikar se ne varjate, kontesa — se je nasmehnil stotnik. — To, kar imenujete oni ljudje godbo, je le konjem namenjen ropot. Če bi umolknili, bi živali ne prouzvajale svojih umetnosti.

— Potem se pa ne bom več pitoževala nad tem. — No, zdaj so začeli. — Poglejte, gospod grof, kako eden človek je ta pajac. — Takega obraza nisem še nikoli videla. — Bog ve, če ima ta človek družino?

— Zakaj bi je ne imel? — V svojih krogih je morda celo prijubljen.

— Jaz pa dvomim, da bi se moglo kako dekle zaljubiti v tak stvor.

— V teh krogih ne vprašujejo veliko o takih rečeh. — Če zamo re s svojimi komedijami privabiti v cirkus veliko ljudi, je mož na mestu. — Če si pa zlomi roko ali nogo, je vedova izgubljen. — Potem živi od dne do dne in njegova žena mora beračiti zanj.

— Strašno življenje — je vztrpelata kontesa in se stresla. — Toda zdi se mi, da je res tako. — Kje ste pa spoznali to življenje, gospod grof?

— Vojak občuje z vsakovrstnimi ljudmi. — On pozna dobre in slabe strani življenja.

— Tedaj je planil v arena pajac na oslu. — Nerdno je oponal.

Slov. pevsko podporno društvo "ZVON"

SEDEŽ V CLEVELAND (NEWBURG), OHIO.

URADNIKI:

Predsednik: JOŽEF BLATNIK, 2682 E. 82. St., Cleveland, Ohio.
Podpredsednik: GUST STRAJNER, 906 E. 63. St., Cleveland, Ohio.
Tajnik: ANDREW ŽAGAR, 3704 E. 78. St., Cleveland, Ohio.
Podtajnik: ANTON GORENC, 7728 Osage Ave., Cleveland, Ohio.
Blagajnik: MIKE VRČEK, 3684 E. 78. St., Cleveland, Ohio.
Zapisnikarica: ROZI MAUER, 3522 E. 82. St., Cleveland, Ohio.

NADZORNI ODBOR:

MARY GLIHA, 3606 E. 78. St., Cleveland, Ohio.
MARTIN MARTINŠEK, 3539 E. 81. St., Cleveland, Ohio.
FRANKE VRČEK, 3684 E. 78. St., Cleveland, Ohio.

BOLNIŠKI NADZORNIKI:

JOHN FONDA, 7825 Burke Ave., Cleveland, Ohio.
FRANCES ZABUKOVEC, 3684 E. 78. St., Cleveland, Ohio.

VEATAR:

LUDVIK GRUDEN, 3684 E. 78. St., Cleveland, Ohio.

Seja se vrši prvo nedeljo v mesecu ob 9. uri dopoldne v Mike Platner's sal. 3611 E. 81. St., Cleveland, Ohio.

Listnica uredništva.

L. G. Horton, W. Va. — Ako se hočete prepričati, ako je Vaša številka izžrebana, morate vprašati v okraju, kjer ste se registrirali.

J. B. Rockwood, Colo. — Naslova Vašega prijatelja nimamo. Njegovo ime smo povzeli iz "Slovenskega Naroda" iz Ljubljane. Ako ga hočete najti, ga isčelite v našem listu, ker "Glas Naroda" je zelo razširjen med ujetniki v zavezniških državah.

ISČE SE 300 MOŽ

za delati drva pri Cleveland Cliffs & Iron Co. — Za pojasnila in podrobnosti se obrnite pismeno ali osebno na:

Louis Mikulich,
(16-21-8) Forest Lake, Mich.

POZOR! — FARME!

Zdaj je čas, da si kupite farme z vsem potrebnim, ko vidite, kaj raste. Tu so stiri na prodaj od 120 do 140 akrov. Pišite na:

J. M.,
864 — 74. Ave., West Allis, Wis.
(17-20-8)

HARMONIKE

odrod zaskrbevod vrste izdelujem in opravljam po najstajih cenah, a do trpežno in zanesljivo. V poprave zanesljivo vsakodaj pošilj, ker sem na 18 let tukaj v tem poslu in sedaj s svojim lastnem domom. V popravki samem kranjsko kakor vse druge harmonike ter računam po delu katorno kdo zahtev, brez nadaljnih vprašanj.

JOHN WENZEL,
1017 East 62nd St., Cleveland, Ohio.

Dr. LORENZ.

Jaz sem edini slovensko govoreči specialist moških bolezni v Pittsburghu, Pa.

Uradne ure: dnevno od 9. do 12. ure in 4. do 6. ure zvečer. V petekih od 9. do 12. ure in 4. do 6. ure zvečer. V nedeljo od 10. do 12. ure.

DR. LORENZ,
specialist moških bolezni,
644 Penn Ave. II. nadst. na ulici,
Pittsburgh, Pa.

POZOR ROJAK!

Uradne ure: dnevno od 9. do 12. ure in 4. do 6. ure zvečer. V petekih od 9. do 12. ure in 4. do 6. ure zvečer. V nedeljo od 10. do 12. ure.

KNJIGE:
POUČNE KNJIGE:
Ahnov nemško-angleški tolmač, vezan — .50
Cerkvena zgodovina — .70
Hitri računar — .40
Poljedelstvo — .50
Popolni narok o čehelarstvu, vezan \$1.00
Sadjerec v pogovorih — .25
Slov. angleški in angl.-slov. slovar — \$1.50
Trtna uč in trtoresja — .40
Umna živinoreja — .50
Umni kletar — .50
Umni kmetovalec — .50
Veliki slovensko-angleški tolmač — \$2.00

ZABAVNE IN RAZLEDNICE:
ZABAVNE IN RAZLEDNICE:
KNJIGE:
Bodi svoje srečne kovad — .50
Doll z orojem — .50
Fabula — .50
Miklova Zala — .50
Pegan in Lambgar — .30

Preganjanje indijskih misijonarjev — .40
Rodilnska creča — .50
Slovenske novele in povesti — .30
Socializem — .15
Stanley v Afriki — .25
Trojka — .50
Vojna na Balkanu 13 zvez — \$1.85

Zgodovina c. in k. pešpolka št. 17 — .50
Velika stenska mapa U. S. na slikami — .50
Opomba: Naročilom je pričižiti denarno vrednost, bodisi v gotovini, poštni nakaznicu, ali poštnih znankah. Poštnina je pri vseh cenah že vracanana.

ZEMLJEVIDI:
ZEMLJEVIDI:
Avstro-Italijanska vojna mapa — .15
Balkanski držav — .15
Europe, vezan — .50
Vojna stenska mapa — \$3.00
Vojni atlas — .25

Zemljevidi: New York, Colorado, Illinois, Kansas, Montana, Ohio, Pennsylvania, Minnesota, Wisconsin, Wyoming in West Virginia in vseh drugih držav — .10
Avstro-Ogrske mali — .10
veliki vezan — .50
Cell svet — .25

Stenska mapa U. S. na slikami — .50
na drugi strani pa cel svet — \$3.00

Opomba: Naročilom je pričižiti denarno vrednost, bodisi v gotovini, poštni nakaznicu, ali poštnih znankah. Poštnina je pri vseh cenah že vracanana.

Veliki vojni atlas

vojskujočih se evropskih držav in pa kraljinskih posestev vseh velesil.

Obsegata 11 raznih zemljevidevov.

CENA SAMO 25 CENTOV.

STENSKO MAPO CELE EVROPE \$3.00.

VELIKO STENSKO MAPO, NA ENI STRANI ZE-

DINJENE DRŽAVE IN NA DRUGI PA CELI SVET,

CENA \$3.00.

ZEMLJEVID PRIMORSKE, KRAJSKE IN DAL-

MACIJE Z MEJO AVSTRO-OGRSKE Z ITALIJO.

CENA JE 15 CENTOV.

Naročila in denar pošljite na:

Slovenic Publishing Company